

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.20.763/2019/5. szám

A tanács tagjai: . Döme Attila a tanács elnöke

. Farkas Antónia előadó bíró

. Zumbók Péter bíró

A felperes: felperes

A felperes képviselője:

ágvölgyiné dr. Szöllősi Edit ügyvéd

Az alperes: alperes

Az alperes képviselője:

. Nagy Péter ügyvéd

A per tárgya: kártérítés megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

övárosi Törvényszék 61.Pf.638.789/2018/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Pesti Központi Kerületi Bíróság 13.P.54.870/2017/16.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 63.500 (hatvanháromezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] 2009. április 24-én a motorral közlekedő felperes közúti balesetet szenvedett. A balesettel összefüggésben per volt folyamatban a Zalaegerszegi Törvényszék és a Pécsi Ítéltábla előtt, a felperes különböző jogcímenek vagyoni kártérítésben, és járadékban is részesült, többek között jövedelempótló járadékban. A Zalaegerszegi Törvényszék a jövedelempótló járadék vonatkozásában megállapította, hogy azt személyi jövedelemadó fizetési kötelezettség nem terheli. A Pécsi Ítéltábla ezzel ellentétben kimondta, hogy a felperes jövedelempótló járadékát személyi jövedelemadó fizetési kötelezettség terheli. A Kúria a jövedelempótló járadék tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét hagyta helyben.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 4.551.235 forint tőke, valamint annak 2010. július 1. napjától járó kamatai, továbbá 1.878.751 forintnak 2011. július 1. napjától 2017. augusztus 7. napjáig járó 398.403 forint késedelmi kamata, valamint 398.403 forint után 2017. augusztus 7. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatai megfizetésére. Álláspontja szerint végső soron a Kúria megállapította, hogy az őt illető baleseti járadék havi összegét nem terheli a magyar jogszabályok alapján megállapított személyi jövedelemadó, azonban az alperes az adóelőleget levonta és neki nem fizette ki, amelynek folytán a vagyonában csökkenés keletkezett.
- [3] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Hivatkozott a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 280. § (3) bekezdésében foglaltakra, amely szerint a felperes a jövedelempótló járadék különbözet iránti igényét már nem érvényesítheti. Álláspontja szerint a felperes nem minősítheti át a baleseti járadékot jogcím nélküli vagyonszőkenésre. Utalt arra is, hogy a felperes önellenőrzést gyakorolva bármikor visszaigényelhetette volna az adóelőleget az adóhatóságtól.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította.
- [5] Állítása szerint az alperes a felperes havi baleseti járadékából vonta le a személyi jövedelemadó-előleget, így a baleseti járadék személyi jövedelemadóval csökkentett összege került folyósításra a felperes részére. Érvelése szerint a levonás jogcíme az alperes által szolgáltatásként teljesítendő összeg járadékjellegét nem szüntette meg.
- [6] Osztotta az alperes elévülési kifogására vonatkozó álláspontját, amely szerint a felperes igényérvényesítésének határidejére vonatkozik a Ptk. 280. § (3) bekezdésében rögzített hat hónapos korlát.
- [7] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [8] Indokolásában utalt arra, hogy a felperes saját maga vette figyelembe az alapeljárásban a Ptk. 280. § (3) bekezdésében foglaltakat, hiszen az eredetileg 2009. április 25. napjától igényelt keresetkiesését az igényérvényesítési korlátra tekintettel az alperes nyilatkozatát követően csak 2012. május 5-től igényelte.
- [9] Érvelése szerint a felperes által jelen eljárásban követelt összeg lejárt jövedelempótló járadéknak minősül, nem pedig a felperes által állított értékcsőkenésnek. Rámutatott, hogy amikor a bíróság jövedelempótló járadékot ítélt meg, csak a társadalombiztosítási ellátásokkal kell csökkentenie az elmaradt jövedelem összegét, a személyi jövedelemadóval nem, tehát a bíróság mindig bruttó összeget ítélt meg, függetlenül attól, hogy az adót a kifizető vagy más fizeti be az adóhatóság részére.
- [10] Vizsgálta azt is, hogy a felperes alapos okkal nem érvényesített-e igényt hat hónapon belül, és arra a következtetésre jutott, hogy a felperes az előzményi peres eljárástól függetlenül is visszaigényelhetette volna az adóhatóságtól az alperes által levont személyi jövedelemadó-előleget, mert tudomása volt e levonásról és azt jogtalanul tartotta, és az adóhatóságnak is ismernie kell az irányadó, nemzetközi érintettséggel is bíró jogszabályokat.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [11] A jogerős ítélettel szemben a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezése és az alperes 4.551.235 forint és járulékai megfizetésében történő marasztalása iránt.

- [12] Állítása szerint az alapeljárásban a Kúria tette egyértelművé, hogy az alperes kérhette volna vissza a tévesen levont adóelőleget.
- [13] Hivatkozott arra is, hogy az első és másodfokú bíróságnak a Ptk. 280. § (3) bekezdésére alapított ítéletei törvénysértőek, mert a jövedelempótló járadékát az alperes 2010 óta folyamatosan, megszakítás nélkül folyósítja. Hangsúlyozta, hogy a 2010. évi jövedelempótló járadék személyi jövedelemadó tartalma nem minősül járadéknak, mert arra külön speciális szabályok vonatkoznak.
- [14] Álláspontja szerint törvénysértő az a következtetés, amely szerint a baleseti járadék csökkentett összegben a levont személyi jövedelemadó terhére lett folyósítva. Utalt arra, hogy a Pécsi Ítéltábla az elsőfokú bírósággal ellentétben megállapította a jövedelempótló járadékának személyi jövedelemadó kötelezettségét, hiszen ezért került sor a felülvizsgálati eljárásra. Állította, hogy csak a Kúria ítélete alapján ismerhette meg fizetési jogosultságát. Álláspontja szerint az alperes kötelezettsége lett volna a nem valós adójogi megítélés miatt tévesen levont adóelőleg visszaigénylése, amelynek elmulasztása nem zárja ki az irányába történő fizetési kötelezettségét.
- [15] Érvelése szerint a szükséges intézkedéseket az alperesnek kellett volna megtennie a Kúria ítéletének a birtokában, az ő mulasztása pedig nem eshet a felperes terhére. Utalt arra is, hogy 2010 óta az alperes törvénysértő magatartása miatt folyamatosan kár érte.
- [16] Megsértett jogszabályként a Ptk. 280. § (3) bekezdését, a 339. § (1) bekezdését, a 324. § (1) bekezdését, a 326. § (1) bekezdését és a 327. § (1) bekezdését jelölte meg.
- [17] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Álláspontja szerint a felperes az alapperben a 2012. május 5. napját megelőző időszakra vonatkozó jövedelempótló járadék igényétől a Ptk. 280. §-ra vonatkozó alperesi hivatkozást követően elállt, amely magában foglalta a személyi jövedelemadó tartalomként nevesített részt is. Érvelése szerint a keresetvesztesség címén igényelt járadék egységes, az nem bontható részekre.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [18] A felülvizsgálati kérelem alaptalan.
- [19] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 270. § (2) és a 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között, a Pp. 272. § (2) bekezdése szerint megjelölt jogszabálysértések tekintetében vizsgálta felül.
- [20] A felperes a felülvizsgálati kérelmében megsértett jogszabályként a Ptk. 339. § (1) bekezdését, a 280. § (3) bekezdését, a 324. § (1) bekezdését, a 326. § (1) bekezdését és a 327. § (1) bekezdését jelölte meg.
- [21] Nem volt vitás a perben, hogy a jövedelemvesztesség címén előterjesztett járadékigény alapját a Ptk. 356. §-ának (1) bekezdése adja meg azzal, hogy a felperes a baleset miatt kialakult egészségi állapota miatt nem tud munkát vállalni, holott a baleset előtt munkaképes volt. Az sem volt vitatott, hogy az alapperben a felperes jövedelempótló járadékban is részesült, amelynek személyi jövedelemadó vonzatát az eljáró bíróságok eltérően értelmezték.
- [22] Jelen perben azonban alaptalanul érvényesítette a felperes a 2010. évre járó - az alperes által az adóhatóság részére tévesen fizetett - keresetvesztességének személyi jövedelemadó részét. A jövedelemvesztesség címén megítélt kártérítési összeg ugyanis mint járadék egységes egészet képez, és az igényérvényesítés szempontjából nem bontható részekre, a jövedelempótló járadéknak részét képezi a személyi jövedelemadó összege is. Erre figyelemmel a Kúria nem értett egyet azzal a felperesi érveléssel, amely szerint a jövedelempótló járadék személyi jövedelemadó tartalma nem minősül járadéknak, mivel arra külön speciális szabályok vonatkoznak. Ezzel ellentétben a Kúria álláspontja szerint a személyi jövedelemadó szintén jövedelemvesztesség címén került folyósításra a

felperes részére, annak jogcíme az alperes téves levonása folytán sem változott, az része a felperes havi járadékának. Erre figyelemmel alaptalan a felperes arra történő hivatkozása, amely szerint utóbb külön jogcímen, a vagyonában bekövetkezett értékcsökkenésre hivatkozással követelheti a járadéka személyi jövedelemadót tartalmazó részét.

- [23] A fenti okokból a felperes járadékának személyi jövedelemadót tartalmazó részére is vonatkoznak a Ptk. 280. § (3) bekezdésében foglaltak, amely szerint a tartásdíjat, az életjáradékot és a baleseti járadékot időszakonként előre kell fizetni; a jogosult a hat hónapnál régebben lejárt és alapos ok nélkül nem érvényesített részleteket bírósági úton többé nem követelheti. A következetes bírói gyakorlat értelmében ez a szakasz az életfenntartást biztosító szolgáltatások teljesítési idejét és az igényérvényesítés határidejét szabályozza, vagyis az ítélezési gyakorlat alkalmazza az időkorlátot a járadéktípusok közül a jövedelempótló és a tartást pótló járadékokra. Ennek megfelelően a felperes hat hónapon túl már nem követelheti az alapos ok nélkül nem érvényesített havi járadékát. A hat hónapos határidő nem elévülési, hanem az elévülési határidőn belül, az igényérvényesítést meghatározó korlát. A Kúria ítélete is csak azokra a járadékrészekre vonatkozott, amelyeket a Ptk. 280. § (3) bekezdése alapján érvényesíthetett a felperes, ez az ítélet nem nyitotta meg a lehetőségét a jogszabály által állított igényérvényesítési korlát figyelmen kívül hagyásának.
- [24] Egyetértett a Kúria az eljárt bíróságokkal abban is, hogy a felperes nem adta kellő indokát az igényérvényesítési határidő elmulasztásának, hiszen a már 2010-ben esedékessé vált személyi jövedelemadó járadékát az alapperben eljárt Zalaegerszegi Törvényszék megállapítása szerint személyi jövedelemadó nem terhelte. A Pécsi Ítéltábla ítélete pedig abban a részében az elsőfokú bíróság ítéletét nem érintette, hogy jogellenesen vont-e le az alperes a személyi jövedelemadót a felperes járadékából vagy sem.
- [25] Mivel a felperes a Ptk. 280. § (3) bekezdésében meghatározott igényérvényesítési határidőben követelését nem terjesztette elő, és a személyi jövedelemadó a járadék részének minősül, ezért az eljárt bíróságok helyesen utasították el a felperes 2010. évre előterjesztett igényét.
- [26] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta, mert az megfelelt a felülvizsgálat tárgyává tett jogszabályoknak.

Záró rész

- [27] A Kúria a felülvizsgálati kérelem eredménytelensége folytán a felperest a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes részére a jogi képviselővel felmerült felülvizsgálati eljárási költség megtérítésére, amelynek összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése alapján mérlegeléssel állapította meg, a 4/A. § alkalmazásával általános forgalmi adóval növelten.
- [28] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet 29. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [29] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdésének e) pontja zárja ki.

Budapest, 2020. június 17.

Dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Antónia s.k. előadó bíró, Dr. Zumbók Péter s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző
HM